

ГЛАВА 1

Десь між Покровськом, Авдіївкою і Вугледаром

жовтень 2022 року

— Вже? — Горлиця здивовано подивився на Тихого.

— Я давно про це думав, — той подав список комбату, присів поруч на диван. — З людьми говорив.

Вони сиділи у маленькій кімнатці, не більше дев'яти квадратних метрів, на першому поверсі невеличкого будиночка. Тут комбат жив разом із СВД та Гришою. На другому поверсі мешкали наші сержанти: двоє молодих хлощів і Кок¹, який обіймав посаду головного сержанта батареї.

Ще під час оборони Миколаєва Тринадцятий та Тихий зробили кілька перших вильотів на дронах. Комбат відразу оцінив всі переваги власної аеророзвідки, тому всіляко підтримував своїх шілотів. На жаль, через стан здоров'я та народження постій(!) дитини, Тринадцятий мусив звільнитися з лав ЗСУ, передавши усі важелі керування Тихому. Довгий час той літав у парі із Шершнем, строковиком, який перейшов на службу за контрактом.

Але одного комп'ютера виявилося замало для ефективної роботи батареї. Палич жадав мати більше очей над полем бою. Саме тому, у підвальні будиночка в якому він жив, було облаштовано вузол зв'язку. Тут стояло два телевізори з діагоналлю не менше п'ятдесяти одного дюйму, рація, ноутбук, підключений до роутера «Starlink». Ноутбук отримував картинку безпосередньо з поля бою від квадрокоптерів і виводив її на телевізори. У такий спосіб, можна було в режимі онлайн відслідковувати роботу відразу десяти дронів, якими керували оператори прямо з лінії фронту. Переговори по рації доповнювали загальну картину, і кожен, хто заступив, згідно з розкладом, на чергування у центрі зв'язку, був включений безпосередньо у бойову роботу бригади.

¹ Більш докладно про цих геройів описано у книзі «На фронті спека. Можливий «Град».

Втім, створити новий підрозділ на власний розсуд нереально. На все потрібна воля вищого командування. І Палич звернувся до комбрига.

— Добро, — не став пручатися той. — Все одно зробиш по-своєму, то краще вже очолити твою ініціативу. Квадрокоптери та все необхідне на перший час виділю. І ще: узгодь свої дії з Вереснем.

Капітан Вересень обіймав посаду командира аеророзвідки бригади. Йому було трохи за тридцять. Енергійний молодий офіцер всіляко підтримував та розвивав роботу підпорядкованої йому служби. Втім, не все і не завжди і йому вдавалося. А у кого, скажіть на милість, завжди все ладнається чистенько та гладенько?

Минув тиждень. І ось, нарешті — список особового складу нового відділення.

Палич уважно прочитав його. Тихий, Юрист, Круглий, Старий, Атлант, Руслік, Шерпень, Малий, Банкір. Чотири Діми, Денис, Руслан, Віталік, Андрій, Сашко. Загалом — дев'ятеро. Капітан посміхнувся. Позивні хлощі підібрали собі дуже влучні. Круглого прозвали так, бо він, справді, невеличкого росту і кругленький такий. Малого з дитинства так всі називали. Атлант — дядько високого росту і широкий у плечах. Юрист до війни працював адвокатом. Старий, попри свої сорок чотири роки, виглядав набагато старшим. Банкір в учебці, через свою чесність, завідував касою відділення, за що і отримав такий позивний...

— Що ж, подивимося, — капітан занурився у список. — Шерпень, Юрист — зрозуміло, літають впевнено та вправно. Русліка, Круглого і Атланта сам навчав на прохання Вересня. Так, Старий... Старий навряд чи буде літати.

— Його і Русліка я беру у якості зброярів. Вони перероблятимуть ВОГи під скиди, — пояснив Тихий.

— Гаразд. Залишилося останнє і головне питання: навіщо тобі Малий та Банкір? Вони ж зальотники знані! Я ще не пам'ятаю такого тижня, коли б ці двоє не відзначилися. А ти в курсі, що я збираюся їх взагалі відраховувати з батареї?

Тихий згадав, як півроку тому стояв з Малим та Банкіром на блокпосту в Новомиколаївці, що на Лиманському напрямку. Того дня через пост проїхала у бік Слов'янська машина медиків з двома пораненими. Вони встигли від'їхати метрів на триста, як почався наліт. Міна розірвалася в кількох метрах від машини, уламки прошили її наскрізь.

Першим, попри небезпеку, на допомогу рвонув Банкір. Малий — слідом. Тихий мусив бігти за ними, хоч добре розумів: подібне геройство — це пісня безумству і дурнія повна. Що помилився, він зрозумів трохи пізніше, коли всіх поранених відправили до госпіталю. На питання: «Чому ви порушили наказ?», Банкір з Малим відповіли в один голос: «Там же люди!». І стояли такі обидва, дивилися на командира невинними оченятами. Навіть соромно стало перед цими пацанами.

— Знаєте, Паличу, не треба відраховувати, — попросив Тихий. — Я хочу дати їм шанс.

— А не пожалкуеш? — комбат прискипливо подивився на підлеглого. — Що ж, дивися. Отже, підрозділ сформовано. Зв'яжися з Вереснем, він має забезпечити вас усім необхідним. І ще: у Києві за тиждень почнуть працювати курси пілотів, я домовився з комбригом про ваше навчання. Ночуватимете у моїй київській квартирі, а не у казармі, так зручніше. І останнє: зараз же збери все своє відділення докупи, щоб ви жили поруч і вас не доводилося збиратися по різним куткам села. Все, займайся. А список передай Коку, хай відмітить зміни у ваших статусах. Йди, архангел Тихий, — посміхнувся наостанок комбат.

— А чому архангел?

— Тому що старший над янголами.

— А ви тоді хто? — й собі посміхнувся Тихий.

— Як хто? Бог війни. Все, йди, не заважай працювати.

Наступного дня, зібрали майбутніх аеророзвідників, Тихий коротко довів їм план бойової роботи, а також внутрішній розпорядок. Під кінець додав:

— Якщо рангом хтось відчує, що не може більше літати — скажіть про це відверто. Ми всі маємо право знати, на кого можемо розраховувати.

Так у жовтні 2022 року народився новий підрозділ, більше відомий у офіційних документах як відділення «янголів». Пройде час, і він стане легендою серед десантників 79 ОДШБ.

ГЛАВА 2

Десь на лінії фронту недалеко від Мар'їнки

січень 2023

Шершень і Юрист сиділи у погребі і спостерігали на екрані за польотом квадрокоптера. Це була зручна скованка: погріб знаходився на краю городу, що виходив в бік лінії фронту. Зовні його прикривала благенська дерев'яна буда висотою метра півтора, а залізна лядя, схожа на люк танку, закривала вхід. Антени, виставлені за кілька метрів від скованки, з'єднувалися з модемом супутникового зв'язку, чорні дроти тягнулися до пульта управління квадрокоптером. Бійці накрили усе обладнання та й сам погріб білою маскувальною сіткою. Хороший схрон, але тіснуватий: крім пілотів тут ще зберігалися батареї Екофлоу, з десяток батарей до «Мавіків», запасний квадрокоптер, модем «Старлінка», зброя, їжа, термоси із напоями. Та й самі бійці, одягнені в зимове, потребували чимало простору.

На дворі було холодно та хмарно. Сніг, що випав вночі, товстим білим шаром вкрив поля, і на цій рівній білій поверхні чітко читалися сліди. Вранішні сутінки ще не відпусли землю зі своїх обіймів, хоч на сході вже добряче посіріло. Не дивлячись на ранній час, передова жила своїм життям. Десь попереду сперечалися кулемети, час від часу озивалися гармати. Снаряди то зі свистом пролітали над головою, то розривалися десь у селі.